

ZPRÁVŮDAJ

VELKÉ NĚMČICE

Číslo 2

Ročník XXXV.

Únor 2011

Začíná se další padesátka...

Václav Fiala

V loni byla jubilejní 50. výstava vín v řadě a už je historií, začíná se další padesátka, konkrétně 51. ročník výstavy vín pořádaný Českým zahrádkářským svazem. Připomeňme si také naše předky, jak třeba o víně a sklepech napsal hospodář, který ve svých zápiscích zachycuje dobu kolem roku 1890: *“Vino bylo dobré a tak se přecházelo ze sklepů z jednoho do druhého a žádný neskrblil, ba bývalo to tehdy urážka, když se někdo zdráhal přijmouti pozvání; a také se každý rád pochlubil s kiper-kovým, puntovým, korčicovým, rosenberkovým, curnovým, rovinovým se zdály tvrdé a pro ty mlsné jazýčky, toho času byli takoví znalci, že rozeznali každý druh i polohu, z které víno pocházelo, a aby si lidé udrželi víno dobré, na to byli velice choulostiví, sklepy, nářadí a hlavně nádoby byly drženy v nejlepší čistotě, proto nikdy ani kapka vína nepřišla nazmar.”* V zápisech místní Vinařské besídky jsou první dochované zprávy o místních ochutnávkách vín až v poválečné době a to 9. března 1947 v obecné škole - 119 vzorků vín a 6. ledna 1948 v obecním hostinci - 135 vzorků vín. Ale až po první pořádané výstavě vín v neděli na „Vostatky“ v r. 1961 vznikla nová ob-

rovská tradice. Výstava začíná vždy v neděli dopoledne, je to takový vinařský svátek, nikdy nechybí bohaté ceny v tombole, ani cimbálová muzika a dechovka. Tradicí zůstalo, že tu hrají ty samé kapely, po kolikáté tu hraje dechovka Lácaranka, to už ani neodhadnu, a cimbálka Katrán, dá se to počítat také

bylo mezi vinaři třeba kdysi dávno velmi obtížné prosadit mladá děvčata za nalévací puity a vůbec cimbálovou muziku, dnes už si košť bez cimbálky, děvčat a šohajů nikdo nedovede představit. Chtěl jsem zde jen krátce vzpomenout na košty, révu vinnou, víno a především na vinaře, ono sem nelze vepsat všechno...

Za každou výstavou je především velký kus práce, akce takového rozsahu přispívá ke kvalitativnímu posunu ve výrobě vín a osvětě i pro širokou veřejnost. Je velice pěkné a záslužné, že zahrádkáři a vinaři v této činnosti úspěšně pokračují, bez výstavy vín už to ani není u nás možné. Staří vinaři říkají, že *„víno je jak děvčica, musí se o něho starat po celý rok a nesmí se spustit z očí“*. A jaké je víno i z nové úrody? Tak přijďte ochutnat! Třeba si i při vínku zazpíváte.

Bodování

proběhne v sobotu 26. 2. 2011 v kulturním domě od 13 hodin, přijďte prosím včas.

Hodnotí se 100 bodovou stupnicí.

Zveme zkušené i začínající hodnotitele vín.

Výdej sklenic na vzorky 7. 2. a 8. 2. 2011 od 17 hod. do 19 hod. na klubovně ČZS.

Sběr sklenic se vzorky 22. 2. a 23. 2. od 17 hod. do 19 hod. na klubovně ČZS.

Další informace na:

<http://www.vystavavin.cz/>

Zahrádkářská organizace
Českého zahrádkářského svazu
ve Velkých Němčicích
pořádá 51. ročník tradiční vinařské akce,

Výstavu vín 2011,

která se koná v neděli
6. března 2011 "NA OSTATKY"
v sále kulturního domu
ve Velkých Němčicích.

9.30 zahájení výstavy
11.00 zahraje cimbálová muzika Katrán
13.00 tombola
I.cena: vyřezávaný sud na víno
15.00 zahraje dechová hudba
LÁCARANKA
24.00 ukončení výstavy

pomalou na desítky let. Organizačně se program neustále vylepšuje, ať už je to zahájení - slavnostní fanfáry, katalogy, vyhodnocení odrůd, chladicí boxy, občerstvení a jiné věci. Vzpomínám, jak

Informace z matriky

Ludmila Šardická

Zákon č. 329/1999 Sb.

- o cestovních dokladech

Upozorňujeme na odstavec 2, § 21 tohoto zákona, který říká:

- při vydání prvního cestovního pasu je občan povinen prokázat státní občanství České republiky.

To znamená, že při podání první žádosti o cestovní pas, občanu mladšímu 15 let, je třeba předložit osvědčení o státním občanství, které vydává Krajský úřad v Brně. O osvědčení se žádá prostřednictvím matričního úřadu dle místa trvalého pobytu občana. NELZE VYHOTOVIT NA POČKÁNÍ. Správní poplatek je 100,-Kč.

Z toho vyplývá, že první dětský cestovní pas nelze vyhotovit na počkání - tedy ve zkrácené lhůtě 30 dnů. V případě, že rodiče mají osvědčení o státním občanství dítěte z dřívější doby, pas ve zkrácené lhůtě bez biometrických údajů lze vyřídit /ve lhůtě asi 15 dnů/, ale v tomto případě je platnost cestovního pasu pouze 6 měsíců a za cenu 1000,-Kč.

Upozorňujeme tedy rodiče, kteří již vědí, že chtějí svým potomkům vyhotovit cestovní pas, aby co nejdříve zažádali o osvědčení o státním občanství a vyhnuli se tak problémům při vyhotovování CP dítěti v kratší lhůtě. Při vyřízení CP s biometrickými údaji ve lhůtě jednoho měsíce je doba platnosti dokladu 5 let pro dítě do 15 let věku v ceně 100,-Kč.

Zákon č. 328/1999 Sb.

- o občanských průkazech

§ 5 Vydání prvního občanského průkazu

(1) Zákonný zástupce občana nebo občan, který žádá o vydání prvního občanského průkazu po dovršení 15 let věku, je povinen předložit:

- rodný list občana,
- 1 fotografii o rozměrech 35 x 45 mm, která odpovídá současné podobě občana, zobrazuje jej v předním čelném pohledu s výškou obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm, v občanském oděvu, bez brýlí s tmavými skly s výjimkou nevidomých a bez pokrývky hlavy, není-li její použití odůvodněno důvody náboženskými nebo zdravotními; v takovém případě nesmí

pokrývka hlavy zakrývat obličejovou část způsobem znemožňujícím identifikaci občana; požadavky na technické provedení fotografie – bílé, příp. světle modré pozadí,

c) popřípadě další doklady osvědčující skutečnosti, o nichž se do občanského průkazu zapisují údaje na žádost občana anebo údaje potřebné k odstranění rozporů zjištěných v údajích uvedených na žádosti s údaji vedenými v informačním systému evidence obyvatel nebo v evidenci občanských průkazů.

Současně je povinen dokladem o státním občanství prokázat státní občanství občana, jemuž má být vydán první občanský průkaz. Nemá-li žadatel o vydání prvního občanského průkazu takový doklad, ověří obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo matriční úřad, u kterého podává žádost o vydání prvního občanského průkazu, na jeho žádost státní občanství občana u příslušného úřadu, tj. na Krajském úřadu v Brně.

Upozorňujeme tedy rodiče, aby alespoň dva měsíce před dovršením 15 narozenin svého dítěte (pokud nemá dítě platný cestovní pas) zažádali o osvědčení o státním občanství na matričním úřadu dle místa trvalého pobytu dítěte, kterému má být vyhotoven první občanský průkaz.

Pro vyřízení osvědčení o státním občanství, jak k prvnímu CP, tak i OP je třeba předložit:

- rodný list dítěte, kterého se osvědčení týká
- oddací list rodičů, jsou-li rodiče žadatele narozeni po 1. 1. 1954, příp. rodné listy rodičů, jsou-li prarodiče žadatele narozeni po 1. 1. 1954.

Sčítání lidu 2011

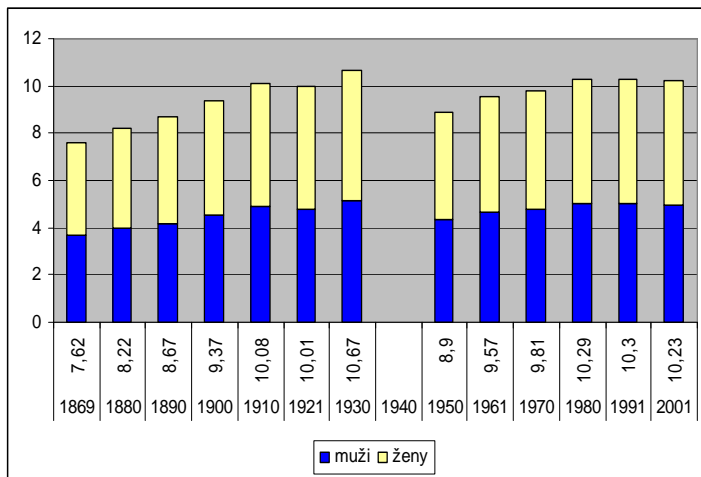
Zdeněk Frömmel

Smyslem sčítání je přinést údaje o nás samých. Není to akce pro statistiky, nýbrž pro společnost.

V měsíci březnu letošního roku se uskuteční sčítání lidu, které je součástí celosvětového programu populačních

a bytových censů a jež je koordinován OSN a Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostat). V české republice se bude v roce 2011 sčítání konat z nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) a na základě zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.

Sčítání lidu patří k nejstarším statistickým akcím vůbec. První sčítání lidu se datují již do doby před nejméně 6000 lety, jak dokazují hliněné tabulky nalezené ve starověkém Babylonu. Sčítání prováděli také ve starověké Číně či v Egyptu, v Římské říši i ve středověku. Na našem území se soupisy obyvatel tvořily už ve středověku, kdy sloužily panovníkům k vojenským a daňovým účelům. Zpočátku zahrnovaly pouze část populace. Za vůbec nejstarší dochovaný soupis na českém území je považován soupis majetku litoměřického kostela z roku 1058, který je součástí zakládací listiny knížete Spytihněva II.

Počet obyvatelstva (do roku 1950 včetně obyvatelstva přítomného, od roku 1961 obyvatelstvo bydlící)

Za významný mezník pak lze označit rok 1753, kdy byl vydán patent císařovny Marie Terezie o každoročním sčítání lidu. Novou kapitolu v historii sčítání obyvatelstva v habsburské monarchii zahájilo sčítání provedené v roce 1754. Poprvé se konalo současně a jednotně na celém území soustátí.

Rozsah informací i kvalita dat se začala významně zvyšovat od roku 1869, kdy se uskutečnilo první moderní sčítání lidu na našem území. Jediné sčítání, které se v novodobé historii Československa nekonalo, bylo v roce 1940 kvůli 2. světové válce.

Z informací poskytnutých českým statistickým úřadem, který organizuje sčítání, se dočteme, že **hlavním účelem sčítání** je získat informace o vývoji obyvatel, jeho struktuře, o podmínkách života domácností, o úrovni bydlení apod. Typické je pro sčítání **získání in-**

formací ve vzájemných souvislostech, v celostátním pohledu i v nejmenším územním detailu a k jednomu datu. Ve značné míře jde přitom o informace, které jsou zatím jiným způsobem nezjistitelné.

I když má stát již řadu informací k dispozici, tak tyto občané sdělují úřadům vždy pro určitý účel a v rozsahu, který tento účel vyžaduje (např. žádost o občanský průkaz, živnostenský list apod.). Úřady si mezi sebou mohou osobní údaje předávat pouze v rámci těchto správních řízení týkajících se určité osoby a na žádost této osoby. **Propojování** osobních údajů z různých databází a bez výslovného souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, je zákonem o ochraně osobních údajů přímo **zakázáno**. Správce je povinen nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům (viz § 5 odst. (1) písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů).

V České republice zatím není vybudován systém registrů, který by umožňoval plně nahradit sčítání lidu. Zemí, kde takový systém registrů již existuje, není na světě mnoho. Při minulém sčítání to byly pouze Švédsko, Nizozemsko, Dánsko, Finsko, Island a Norsko. Přístupují k nim nově např. Rakousko a Slovinsko.

Zjištěné informace budou sloužit k rozličným účelům například obcím a krajům při získávání finančních prostředků z veřejných rozpočtů domácích i Evropské unie, při plánování záchranného integrovaného systému, vytváření protipovodňových opatření. Z výsledků sčítání stavu obyvatelstva se zjistí budoucí potřeba míst v předškolních a školních zařízeních nebo naopak potřeba a struktura zdravotnických zařízení včetně potřeby zařízení pro starší spoluobčany, informace budou využity též při plánování počtu očkovacích vakcín, při přerozdělování daňových výnosů a v mnoha jiných dalších situacích.

Při vypočítávání možných využití výsledků sčítání nesmíme zapomenout, že tyto informace budou taky vydávat našim potomkům obraz o tom, jak a jakým způsobem jsme žili. Z minulých sčítání se lze dozvědět, že v roce 1950 bylo 1 350 311 žen v domácnosti naproti roku 1991, kdy jich v domácnosti zůstávalo 85 633. V roce 1961 mělo jen 8,9% domácností ústřední nebo etážové topení. V roce 2001 bylo ústřední topení už v 81,7% domácnostech.

Zajímavé je i porovnání dosaženého vzdělání v populaci, jež v roce 1961 tvořilo z 83% obyvatelstvo pouze se zá-

kladním vzděláním, vyučených bylo 9,8%, středoškoláků s maturitou 5,1% a vysokoškolsky vzdělaných bylo jen 0,9%. V roce 2001 bylo se základním vzděláním 23% obyvatel, vyučených 38%, středoškoláků s maturitou 28,4% a vysokoškolsky vzdělaných 8,9%.

Jak bude sčítání probíhat.

Přestože bude prováděna kampaň ve sdělovacích prostředcích, uvádíme stručný popis provádění sčítání lidu.

Od **7 března** začnou sčítací komisaři, kteří budou převážně z řad pracovníků České pošty roznášet sčítací formuláře do jednotlivých domácností.

Rozhodným okamžikem pro zjištění údajů je **půlnoc z 25. března na 26. března**.

Od 26. března je možné sčítací listy vracet a to buď sčítacímu komisaři, nebo odesláním poštou v obálce nově pak prostřednictvím internetu.

14. duben je posledním termínem pro odevzdání vyplněných formulářů.

Po celou dobu bude fungovat na bezplatné telefonní lince call centrum, které bude odpovídat na vaše dotazy související s prováděným sčítáním.

Dále je nutno připomenout, že úplné a správné vyplnění formulářů je nařízeno zákonem, který pamatuje se sankcí pro ty, kteří by uváděli nesprávné nebo neúplné údaje.

Na závěr ještě zajímavost vztahující se k sčítání lidu v roce 1890. Při sčítání lidu v Českých Budějovicích bylo na zaměstnance městského pivovaru převážně českého původu naléháno, aby uvedli, že jsou německé národnosti. Když čeští zaměstnanci kladli odpor a situace se vyhrotila, byli vyzváni, ať si založí pivovar vlastní. Tak se taky stalo a v roce 1894 byly upisovány první akcie pivovaru Budvar, který zahájil výrobu roku 1896.

Zdroj: Ondřej Kubala, tiskový mluvčí projektu Sčítání lidu, domů a bytů 2011
www.scitanilidu.cz

Vodní ptáci okolí Velkých Němčic

Petr Berka

Okolí Velkých Němčic je bohaté na množství různých biotopů. Nachází se zde nejen zemědělská půda, ale i lesy, ovocné sady, vinohrady nebo stepní stráně. Všechny z nich, včetně zastavěného území obce, jsou osídleny ptáky a dalšími živočichy, kterým jednotlivé

typy prostředí vyhovují a splňují jejich životní nároky.

Mimořádný ekologický i krajino- tvorný význam má neregulovaný úsek řeky Svratky dlouhý asi 1700 m. Na Hustopečsku se jedná o poslední zbytek přirozeně meandrujícího toku řeky. V kolmých hliněných stěnách pravidelně hnízdí silně ohrožený ledňáček říční. Velký význam má tento úsek Svratky i pro zimování vodních ptáků. Běžně jich zde zimuje několik stovek, ale při zamrznutí novomlýnských nádrží se jejich počet zvýší i na několik tisíc. Například v lednu roku 2009 to bylo více než 3200 ptáků, převážně kachen divokých. Ze vzácných druhů tady zimují například morčáci velcí a morčáci bílí, vzácně sem zaletuje orel mořský. Z dalších to jsou v menších počtech poláci velcí, čírky obecné, potápky malé, slípky zelenonohé, lysky černé nebo labutě velké.

Z hlediska množství druhů rostlin a živočichů patří k nejbohatším ekosystémům mokřady. Přitom však, kvůli snaze o získání půdy pro zemědělské využívání, byla plocha mokřadů v minulosti silně redukována, a to úpravami vodních toků a odvodněním území. V důsledku toho je v současné době většina živočichů i rostlin osídlujících tento biotop vzácných a ohrožených. Pro ně má nezastupitelný význam území v okolí soutoku Křepického a Starovického potoka, které bývá nepravidelně (převážně v jarních měsících) podmáčené. Za takových podmínek se zde při tahu zastavuje nebo i hnízdí velké množství vodních a mokřadních ptáků mnoha druhů. V letech 2005 – 2009 tu bylo zjištěno 38 druhů. Z bahňáků to byli například vodouši bahenní, vodouši šedí nebo jespáci bojovní. Dále bekasiny otavní nebo vodouši rudonoží - oba druhy u nás dříve hnízdily na sečených loukách. Ideální podmínky pro vodní a mokřadní ptáky zde vznikly při povodních v roce 2006. Na vodních plochách se zdržovaly stovky ptáků. Ze vzácných a chráněných druhů kachen například pestře zbarvený lžičák pestrý, naopak nenápadná kopřivka obecná anebo oba druhy našich čírek – modrá a obecná. Velkou vzácností byl výskyt dvou kriticky ohrožených poláků malých. Z dalších druhů, které stojí za pozornost, to byla třeba potápka černokrká, čáp bílý i čáp černý. V rákosině zahnízdil chráněný rákosník velký a cvrčilka slavíková a pravděpodobně i moták pochop – dříve velmi vzácný dravec, který je ale v posledních letech na vzestupu. V tomto roce zde došlo i k masovému rozmnožování obojživelníků.

níků, hlavně ropuch zelených. Z vodního hmyzu patří k nejnápadnějším vážky. K nejběžnějším druhům, které zde bylo možné po povodních spatřit, patří například šídlatka brvnatá, šídélko větší nebo šídélko malé.

Podmočená pole jsou životně důležitá pro hnízdění čejek chocholatých, kterých zde pravidelně hnízdí několik párů. Většina jejich hnízd však bývá zničena při jarních polních pracích. Proto se také jejich početnost, i v rámci celé České republiky, neustále snižuje. Jednotlivě na vlhkých polích hnízdí i kulíci říční.

Není jisté náhodou, že právě v často podmáčené oblasti soutoku Křepického a Starovického potoka býval v minulosti rybník nazývaný Brodač. Existoval již v polovině 16. století a vypuštěný byl až na počátku 19. století.

Pošta Velké Němčice

žádá občany o řádné označení rodných domů číslem popisným. V případě neoznačení nebudou poštovní zásilky doručeny.

Je třeba takto učinit také z důvodu lepší orientace sčítacích komisařů, kteří jsou určeni pro sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych tímto poděkovat všem občanům a organizacím našeho městyse za jakoukoliv pomoc při moji kronikářské práci, za pomoc při výstavách a za dary při archivování historických dokladů našeho městyse. Zvláště díky patří úřadu městyse za realizaci zmíněných aktivit.

František Válka

Změna ve funkci obecního kronikáře

František Smetana

Od 1. 1. 2011 došlo ke změně na místě kronikáře ve Velkých Němčicích. Na veřejném zasedání zastupitelstva městyse dne 9. 12. 2010 byla představena nová kronikářka obce paní Helena Rýlichová, Brodačská ul. č. 42. Pokud má někdo z občanů podnět, námět, či připomínku vztahující se ke kronice a životu v obci, může se obrátit na paní kronikářku na výše zmíněné adrese. Věříme, že úřad městyse ve spolupráci

s vámi občany vytvoří co nejlepší podmínky a zázemí pro práci na kronice a že kronika bude vedena ve stejném duchu a s takovou pečlivostí, jako tomu bylo doposud pod vedením pana Františka Války, který kroniku městyse vedl od roku 2002. Nově jmenované kronikářce paní Heleně Rýlichové přejeme do této zodpovědné funkce hodně tvůrčích myšlenek, nadšení a elánu, nezbytného k naplnění poslání a předání poznatků a informací nastupujícím generacím.

Poděkování za aktivní přístup ve vedení obecní kroniky patří panu Františku Válkovi, který tím přispěl k rozvoji kulturního a společenského dění na obci. Za léta strávená na postu kronikáře ve spolupráci s vámi občany a úřadem městyse napsal, seřadil a upravil do obecní kroniky a archívu nepřehledné množství článků, dokumentů a poznatků, které jsou uloženy na úřadě městyse k nahlédnutí. Panu Válkovi přejeme do „kronikářského důchodu“ hodně zdraví, pohody a zaslouženého klidu.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci březnu oslaví své životní jubileum naše občanka paní

Milada Klimusová
Boženy Němcové 110 90 let

K tomuto krásnému životnímu jubileu srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a osobní spokojenost.

V měsíci prosinci se narodila manželům

Zdeňku a Ivě Zámečnickovým,
ul. Pod Hospodou 612

dceru **ELIŠKA**,

Blahopřejeme rodičům a dceruše přejeme do života mnoho krásného.

Další občané, kteří se dožívají v nejbližších dnech jakéhokoli jubilea, nepodepsali souhlas s uveřejněním svých osobních údajů ve zpravodaji.

POZVÁNKA

na veřejné zasedání Zastupitelstva městyse Velké Němčice, které se bude ve čtvrtek 24. února 2011 v 19.00 hod. v místním kině.

Program zasedání bude vyvěšen na úřední desce a v kabelové televizi.

PROGRAM KINA

Vstupenky do kina je možné objednat na telefonním čísle 519417222 nebo prostřednictvím e-mailu: kinovenem@seznam.cz.

18. února 2011 (pátek) 19,30 hod.
TACHO

Česká komedie režisérky Mirjam Landové. V hlavních rolích Daniel Landa, Kamila Magalová, Robert Den a další.

25. února 2011 (pátek) 19,30 hod.
FOTŘI JSOU LOTŘI

Že by se konečně sblížili? Aspoň kvůli dětem! Komedie s českým dabingem. Mládeži přístupný. Délka filmu 98 minut. Distribuce Bontonfilm.

4. března 2011 (pátek) 19,30 hod.
TŘI DNY KE SVOBODĚ

Život se zdá být perfektní až do chvíle, kdy je jeho žena zatčena. Drama. Do 12 let nevhodný. Délka filmu 122 minut. Distribuce Bioscop.

11. března 2011 (pátek) 19,30 hod.
BASTARDI

Vymahatelnost práva u mladistvých pachatelů je téměř nulová, takže někdo musí vzít spravedlnost do svých rukou. Příběh z praktického školství bez povrchnosti, kliše a přetvářek. Český film. Délka 80 minut. Nevhodný do 12 let. Distribuce Pegasfilm.

Dětský filmový festival

1. března (úterý) 16,30 hod.

JÁ PADOUCH

Animovaná komedie v české verzi. Délka filmu 95 minut. Distribuce Bontonfilm.

2. března (středa) 16,30 hod.

POSLEDNÍ VLÁDCE VĚTRU

Dobrodružný film. Délka filmu 104 minut. Distribuce Bontonfilm.

3. března (čtvrtek) 16,30 hod.

KOUZELNÁ CHŮVA

Rodinná komedie. Délka filmu 109 minut. Distribuce Bontonfilm.

Víkendy s pohádkou pro nejmenší:

Vstupné 40 Kč. Rodinné vstupné (dospělý + dítě) 50 Kč.

13. února 2011 (neděle) 16 hodin
PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

Pásmo krátkých filmů: Perníková chaloupka, Jak šlo vejce na vandr, Jak byla velryby nemocná, Rézi a Brok na výletě, Krtek a maminka, Kropáček má angínu. Délka pásma 68 minut.

20. února 2011 (neděle) 16 hodin
KAMARÁDI Z VEČERNÍČKŮ

Jája a Pája – jak připravili dárek, Z deníku opičáka Maka – dobrodružství na moři, O hajném Robátkovi – jak pekli buchty, Kosí bratři – jak se polepšili, Velryby Decimálka – dobrodružství na moři a další. Délka pásma 65 minut.

6. března 2011 (neděle) 16 hodin
DO KINA ZA KRTEKEM

Pásmo krátkých filmů Krtek a parapléčko, Krtek a žvýkačka, Krtek a raketa, Hloupý vlk, Aby bylo jasno, Hroší maminka, Správný tón. Délka pásma 68 minut.